

Käyttömaksulinjaukset 1.1.2023 alkaen / Kansalaisopisto, Kansalaistoiminnan palvelut, Kirjastopalvelut, Liikuntapaikkapalvelut ja Museopalvelut

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 14.12.2022 § 86
1335/02.05.00/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Hentunen Janne 044 718 2502
Kekäläinen Saku 044 718 2515
Renvall Pertti 044 7182 651
Savinainen Päivi 0447 182 311
Turunen Kirsti 044 718 4701
Vähäsarja Kati 044 718 2513
etunimi.sukunimi@kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Vähäkangas Pekka

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä hyvinvoinnin edistämisen johtajan esityksen.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Selostus

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Kuopion kaupunginvaltuusto päätti talousarviosta vuodelle 2023 kokouksessaan 28.11.2022. Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää vuoden 2023 talousarvion käyttösuunnitelmasta kokouksessaan 14.12.2022.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tulotavoite määräytyy kaupunginvaltuuston talousarvion mukaisesti. Toimintasäännön mukaan käyttömaksujen määräytymisen perusteista päättää hyvinvoinnin edistämisen lautakunta ja varsinaiset käyttömaksut päättävät palvelupäälliköt.

Käyttömaksujen perusteiden määrittelyn lähtökohtana on Kuopion kaupungin strategia, kaupungin talousarvio vuodelle 2023 ja niistä johdettavat vuodelle 2023 asetettavat tavoitteet sekä aiemmin käyttömaksujen käyttöönotosta ja niiden suuruuden määräytymisestä tehdyt päätökset.

Vuoden 2023 käyttömaksujen linjausten ensisijaisena lähtökohtana on asiakasmäärien kasvattaminen. Esitys käyttömaksujen linjauksista vuodelle sisältää myös linjausesitykset käyttömaksujen korotuksista ja käyttömaksukäytäntöjen yhdenmukaistamisesta.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Esitys

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta linjaa käyttömaksujen tarkistusten perusteet kansalaisopiston, kansalaistoiminnan palvelujen sekä kirjasto-, liikuntapaikka- ja museopalvelujen osalta 1.1.2023 alkaen seuraavasti:

- Uusien opiskelijoiden hyvinvointikortti, jolla tarjotaan tutustumiskäynnit Kuopion kaupungin hyvinvointia edistäviin palveluihin, toteutetaan myös vuonna 2023.

- Asukas- ja kyläyhdistyksiltä tai niihin rinnastettavilta toimijoilta ei peritä käyttömaksuja heidän järjestämien toimintansa edellyttämien kokousten osalta omatoimisen hyvinvoinnin palveluiden hallinnoimissa tiloissa eikä niissä tilatarpeissa, jotka liittyvät suoraan kaupunkia hyödyntävään toimintaan (esimerkiksi asuinalueen ympäristön siivoustalkoiden järjestelyt). Muilta osin asukas- ja kyläyhdistykset rinnastetaan muihin rekisteröityihin yhdistyksiin järjestettävän toiminnan perusteella.
- Asukas- ja kyläyhdistyksiltä tai niihin rinnastettavilta toimijoilta ei peritä tontinhaltijan luvan käsittelymaksua heidän omatoimisen hyvinvoinnin palveluiden hallinnoimilla alueilla järjestämien kaikille kaupunkilaisille avoimien ulkotapahtumien osalta.
- Supersyysloman ja hyperhiihtolomalla jatketaan maksuttomuuskäytäntöä siten, että liikuntapaikkojen yksittäiskäyttö on alle 18-vuotiaille maksutonta seura- tai tapahtumatoimintaan varattujen käyttöaikojen ulkopuolella sekä super- ja hyperhiihtoloman maksuttomaan ohjelmatarjontaan liittyvässä toiminnassa.
- Palvelupäälliköt voivat myöntää tapahtumien rakentamis- ja purkuajolle enintään 50 % alennuksen käyttömaksuista.
- Palvelupäälliköt voivat myöntää yksittäisiä tutustumiskäyntejä vastuualueeseensa palveluihin ja päättää kampanjahinnoittelusta erikseen mm. palveluiden markkinointitarkoituksiin.
- Palveluiden hinnoittelua voidaan alentaa erityisesti hiljaisina aikoina, jolloin palveluiden kävijämäärien ennustetaan laskevan vähintään 20 % ajankohdan keskiarvosta ja palveluissa, joissa hinnoittelun alentamisen voidaan katsoa lisäävän palvelun käyttöä. Palvelupäällikkö tai hänen ollessa estynyt työnjohtaja voivat alentaa hintoja yhden viikon ajaksi kampanjaluontoisesti enintään 50 %. Alennetut kampanjatuotteet koskettavat vain yksittäiskävijöitä. Kampanjahinnoittelusta tehdään muutoksenhakukelpoinen päätös ja päätös määrätään kuntalain 143 §:n nojalla heti täytäntöönpantavaksi, mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.
- Palveluiden kohderyhmähinnoittelua voidaan uudistaa palveluiden käyttöön kannustavasti.

Kansalaisopisto

- Kuopion kansalaisopisto vuokraa omasta käytöstä vapaana olevia Puistokartanon tiloja vuosittain noin 2 400 tuntia, josta kaupungin sisäisiä vuokrauksia on yli puolet. Tiloja vuokraamalla päästään mahdollisimman korkeaan tilojen käyttöasteeseen. Tällä hetkellä tiloissa toimii myös yksityinen koulutuksen järjestäjä (maahanmuuttajakoulutus), heidän vuokrasopimuksensa on voimassa myös vuosina 2023-2024 (optio v. 2025). Kansalaisopiston vuokria ei koroteta vuonna 2023.

Kansalaistoiminnan palvelut

- Kuopion kaupungin lähiötyöntekijöiden koordinoiman avoimen asukastoiminnan tilat ovat maksuttomia avoimen toiminnan järjestäjille (yhdistykset, oppilaitokset ym. ei-kaupalliset toimijat). Kansalaistoiminnan palvelujen asukastiloja voi varata maksutta järjestöjen ja asukkaiden toimintaan avoimen asukastoiminnan aukioloajan ulkopuolella.
- Yhteistyössä Kino Kuvakukon kanssa toteutetuissa elokuvakulttuuria, mediakasvatusta sekä lasten ja nuorten kulttuuria edistävissä tilaisuuksissa ja elokuvaesityksissä voidaan poiketa vuokrahinnoista, samoin projektorin vuokrassa hinnasta voidaan poiketa mediakasvatusta sekä lasten ja nuorten kulttuuria edistävissä tilaisuuksissa ja elokuvaesityksissä, jotka toteutetaan yhteistyössä Kino Kuvakukon kanssa. Lähtökohtaisesti tilan käytöstä peritään korvaus tilavuokrana, osuutena tilaisuuden lipputuloista tai korvauksena Kino Kuvakukon henkilöstön työpanoksesta tilaisuuden toteutuksessa. Yhteistyötilaisuuksien hinnoittelusta neuvotellaan tapauskohtaisesti erikseen.
- Kuvakukon kerta- ja sarjalippujen hintaa korotetaan 5–6 %.
- Liikuntaneuvonta on maksutonta.
- Liikuntaryhmien hinnoittelussa keskeisenä periaatteena on tavoite edistää liikunnallisen elämäntavan omaksumista ja tukea ikääntyneiden ja erityistä tukea liikunnassa tarvitsevien toimintakykyä.
- Perumatta / käyttämättä jätetystä liikuntaryhmän varauksesta voidaan periä maksu.

Nilsin Mantun ja Alavan palvelukeskuksen kokous- ja liikuntasalien, kerhotilojen ja kahvion käyttömaksulinjauksista hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää erikseen. Niiden voimaantuloon saakka noudatetaan voimassa - olevia käyttömaksuja.

Kirjastopalvelut

- Laki yleisistä kirjastoista (1492/2016) määrittelee kirjaston maksuttomiksi palveluiksi omien aineistojen käytön, lainaamisen, varaamisen, ohjauksen ja neuvonnan. Kunta voi periä maksun myöhässä palautetusta aineistosta, varatun aineiston noutamatta jättämisestä ja muista kuin edellä mainitusta suoritteista (kopiointi, tuotteet yms.) sekä tilojen vuokraamisesta. Maksu ei saa ylittää omakustannusarvoa. Kirjastopalveluiden aikuisten aineiston myöhästymismaksua on korotettu 2020, jolloin uudeksi myöhästymismaksuksi tuli 0,35 euroa/vrk/laina. Tätä maksua ei koroteta. Myöhästymismaksut ovat asiakkaiden käyttäytymistä ohjaavia maksuja ja niitä syntyy vain silloin, kun aineisto palautetaan eräpäivän jälkeen tai sitä ei uusita. Asiakkailla on mahdollisuuksia uusien lainat kirjastoasioinnin lisäksi verkkokirjastossa tai puhelimitse. Lasten ja nuorten aineistossa ei mene myöhästymismaksuja.
- Kirjastopalveluiden noutamattoman varauksen sanktiomaksuun (2 euroa/noutamaton varaus) ei tehdä korotuksia. Noutamattoman

varauksen sanktiomaksulla ohjataan varaaminen asiakkaalle tarpeelliseen aineistoon ja vältetään varausten määrän ja sen myötä kuljetus- ja ilmoituskustannusten hallitsematon kasvu. Lasten ja nuorten aineisto säilyy edelleen ilmaiseksi varattavana ilman noutamattoman varauksen sanktiomaksuja.

- Kirjastopalveluiden kaukolainausmaksut asiakkaalle määräytyvät kaukolainan lähettävän kirjaston laskuttamien maksujen mukaisesti ja sisältävät lisäksi kirjastopalveluille tulevan postitus- ja käsittelykulun (3 €), johon ei tehdä korotusta.
- Muut kirjastopalveluiden asiakkailta perittävät maksut (kopiointi, kirjastokortti kadonneen tilalle, kassit yms. tuotteet) määräytyvät omakustannearvon mukaisesti.
- Kirjaston vuokrattavia tiloja ovat pieni ryhmätyötila 10 henkilölle, suuri kokoussali 118 henkilölle ja näyttelytila. Näiden tilojen vuokria ei koroteta.

Liikuntapaikkapalvelut

Liikuntahallit ja -salit sekä ulkoliikuntapaikat

- Liikuntahallit ja – salit käsittävät kaikki liikuntahallit ja yli 300 m² koulujen liikuntasalit, ulkoliikuntapaikat (erilaiset kentät) sekä kausi- ja sarjatuotteet
- Käyttömaksut yhdenmukaistetaan siten, että liikuntakäyttö ja muu käyttö hinnoitellaan yhdenmukaisesti huomioiden seuraavat poikkeukset:
  - Arvonlisäverokantojen erilaisuus (liikuntakäyttö 10 %, muu 24%)
  - Ottelu-, tapahtuma- ja yksittäiskäyttö hinta on korkeampi johtuen varauksen aiheuttamasta korkeammasta kustannuksesta
  - Kaupallinen käyttö hinnoitellaan todellisten kustannusten mukaisesti
  - Hyvinvointialueen käyttö hinnoitellaan todellisten kustannusten mukaisesti
- Liikuntahallien ja – salien sekä ulkoliikuntapaikkojen vuoromaksuja korotetaan 5% ja pyöristetään seuraavaan 50 c tai tasaeuroon.
- Liikuntahallien yksittäiskävijöiden vuoden ja ½ vuoden kausituotteita sekä sarjatuotteita korotetaan 5 % ja pyöristetään seuraavaan 50 c tai tasaeuroon.

Koulujen sekä palvelu- ja toimintakeskusten pienet liikuntasalit alle 300 m² sekä palvelu- ja toimintakeskusten allastilat ja kuntosalit

- Hyvinvointialueen käyttö hinnoitellaan todellisten kustannusten mukaisesti.

Muusta koulujen pienten liikuntasalien (alle 300 m²) sekä palvelu- ja toimintakeskusten liikunta- ja kuntosalien käyttömaksulinjauksista hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää erikseen. Niiden voimaantuloon saakka noudatetaan voimassa - olevia käyttömaksuja koulujen pienten (alle 300 m²) salien sekä palvelutalojen ja toimintakeskusten liikunta- ja kuntosalien osalta.

Palvelu- ja toimintakeskusten liikunta- ja kuntosalit ovat maksuttomia eläkeläis-, potilas- ja vammaisjärjestöille uusien käyttömaksujen voimaantuloon saakka.

Museopalvelut

- Museoiden maksupolitiikassa seurataan museoalan kansallista hinnoittelua ja otetaan huomioon näyttelytuotannoista ja palveluista syntyvät kustannukset ja lautakunnan käyttömaksulinjaukset.
- Kuopion museon perusnäyttelykokonaisuus avautui yleisölle keväällä 2022. Samalla näyttelytarjonta laajeni oleellisesti, ja pääsymaksuja korotettiin kohonneiden kustannusten ja tulotavoitteiden vuoksi. Vuonna 2023 ei museoiden pääsymaksuihin tehdä muutoksia, lukuun ottamatta ryhmälipun hintaa, jota on tarkoitus korottaa tulotavoitteiden vuoksi sekä Taidemuseon alennetun pääsymaksun hintaa, jota alennetaan asiakaspalautteen ja taidemuseopalveluiden hyvinvointivaikuttavuuden lisäämiseksi yhdellä eurolla. Lisäksi museopalveluissa tutkitaan mahdollisuutta ottaa vuonna 2023 käyttöön uusia pääsylipputuotteita, kuten museoiden yhteislippu.
- Museokohteiden pääsymaksut 1.1.2023 alkaen ovat seuraavat:
  - Kuopion museo: peruspääsymaksu 13 €, alennettu hinta 7 €
  - Kuopion taidemuseo: peruspääsymaksu 10 €, alennettu hinta 5 €
  - Kuopion korttelimuseo: peruspääsymaksu 8 €, alennettu hinta 5 €
  - J.V. Snellmanin kotimuseo: pääsymaksu 10 €; museo on avoinna vain ryhmille (ryhmän koko vähintään 10 hlöä), tilauksesta.

(Kuopion kaupungin museot kuuluvat pääsymaksujen osalta 0 % alv-kantaan.)
- Alennettuun pääsylippuun ovat oikeutettuja opiskelijat, työttömät, eläkeläiset, varusmies- tai siviilipalvelusta suorittavat. Vähintään 10 henkilön ryhmien jäsenet ovat oikeutettuja ryhmälippuun (erillinen alennettu hinnoittelu). Sisäänpääsy on maksuton alle 18-vuotiaille, opetusryhmille, sotaveteraaneille, lehdistölle, alan ammattilaisille ja opiskelijoille sekä museon vieraille.

Liitteet

Vaikutusten arviointi Käyttömaksulinjaukset 1.1.2023